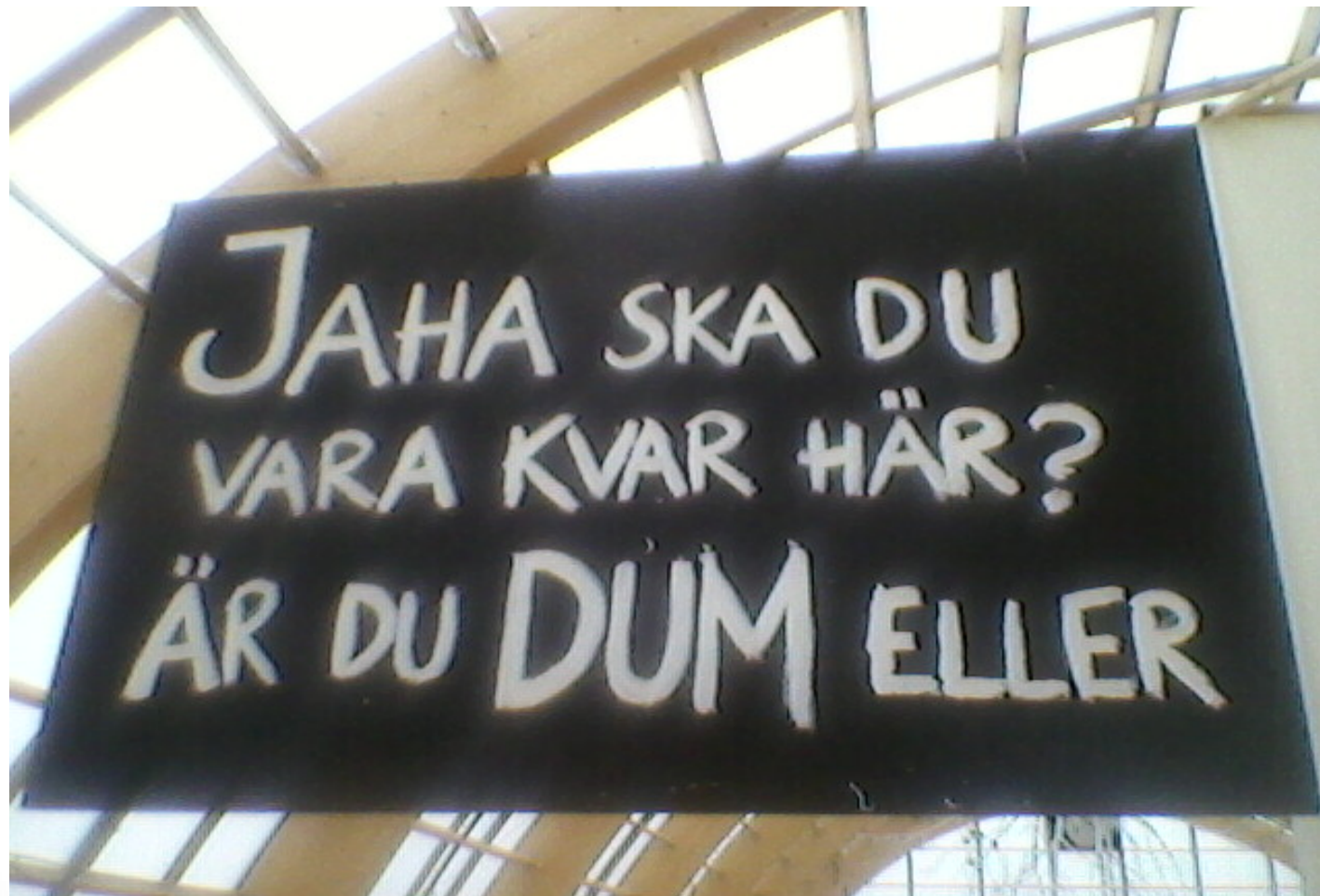

Här får du inte vara med om du
inte flyttar härifrån!

Intervjuer med blivande flyttare

- **Normalt och naturligt att flytta**

- *”Man vill ju ut, det är ju så. Om man reser ut, till Stockholm eller så, från Söderhamn – då har man utvecklats, det känns så. (...) Men jag tror att de flesta vill utvecklas och vill ut, prova på något nytt. Det är ju liksom ungdomligt, att prova på nytt och känna på ...”*

Pojke 18 år

- **Inskränkt och stillastående i hemkommunen**

- *”Ja, jag menar ju hur Söderhamn tar emot folk som flyttar hit. Det orkar jag inte riktigt med. Det blir jag så less på. Och det är ju samma personer som säger så här: jävla bögar och jävla ... allting, som de inte vill förstå.”*

Flicka 20 år

Intervjuer med blivande stannare

- **Allt man behöver finns i hemkommunen**
 - *”Men vad finns det i Stockholm som inte finns här – bara en massa folk?!”* (Pojke 17 år)
- **Det är lagom och nära, och man är någon**
 - *”Det är inte för stort och inte för litet, och man känner många. Det är kanske tryggt att man – som när man är i Stockholm då är man en i mängden – men här är man någon. Man har kompisar och så där, man har något att ramla tillbaka på. Det är liksom nära till allting”* Flicka 17 år

Uppsatser: Har jag en framtid i Söderhamn:

positiv

negativ

flickor, yrkesf

Viktigt med vänner, familj, trygghet

pojkar, yrkesf & studief,

Arbetet klart viktigast, bor där man får utbildning/arbete

flickor, studief

Viktigt med inflytande o egen utveckling. Vill ut, bort, testa nytt

Vem bestämmer vad som är rätt?

- Starka gruppnormer tydliga,
främst i studieförberedande grupper.
- *” Stanna? Då skulle jag verkligen fråga vad han vill med sitt liv”* (kille te3)
- *”Äh, när vi är med samhällarna säger vi inte så mycket, de tycker ju alltid att de vet allting bäst i alla fall”* (kille roh3)

Social bakgrund och kön spelar stor roll

<p>Pojkar från arbetarklass: Vill stanna och få jobb men är tveksamma till om det går</p>	<p>Flickor från arbetarklass: Flexibla i boendet men många vill vara kvar, kontakter o trygghet viktigt</p>
<p>Pojkar från medelklass: Kommunen är ok, men utbildning, bra jobb och status finns någon annanstans</p>	<p>Flickor från medelklass: Söderhamn passar inte, det är tråkigt och instängt – egen utveckling finns ngn annanstans</p>

("Riktiga") Ungdomar flyttar, enligt de vuxna

- Det är väl högst naturligt att ungdomar flyttar.
- Så har det väl alltid varit, att ungdomar flyttar.
- Det är bra och nyttigt att ungdomar flyttar.
- Det är inte de som flyttar som är problemet,
det är de som stannar.
- Vi vill absolut inte hindra någon från att flytta.

(Alltför) enkla slutsatser

- Unga är inte intresserade av lokala frågor.
- Det är ingen idé att dra med ungdomar i politiskt arbete, de flyttar ju ändå efter något år.
- De unga som vill något flyttar ju härifrån.
- Man får hoppas att man kan locka tillbaka dem när de ska bilda familj.

Hur påverkar dessa förväntningar de som faktiskt vill stanna?

- Enkät: Tror du att lokalpolitikerna vill att du ska bo kvar i kommunen?

Andel ja-svar, %	Pojkar	Flickor
Etablerad medelklass	69	67
Arbetarklass	28	31

Ett regionalt problem?

En grupp unga vill och kommer att flytta från regionen.

Dessa ungdomar anser sig ha vissa möjligheter till inflytande och uppfattas som ungdomar med resurser.

En regional möjlighet?

En grupp unga visar intresse för och vilja att stanna i regionen.

- Men de säger att de inte tror att de är önskade och känner sig inte delaktiga.

- Och de vuxna tror inte att de har något att bidra med ...

Den urbana normens påverkan

- Vi lever alla med den urbana normen i våra liv.
- Värderingar och normer vägleder ageranden och beslut
- Unga på landsbygden upplever i större utsträckning att de inte är delaktiga i samhället, och stödjer i något lägre grad demokratin och dess principer (Ungdomsstyrelsen 2010 och MUCF 2018.)

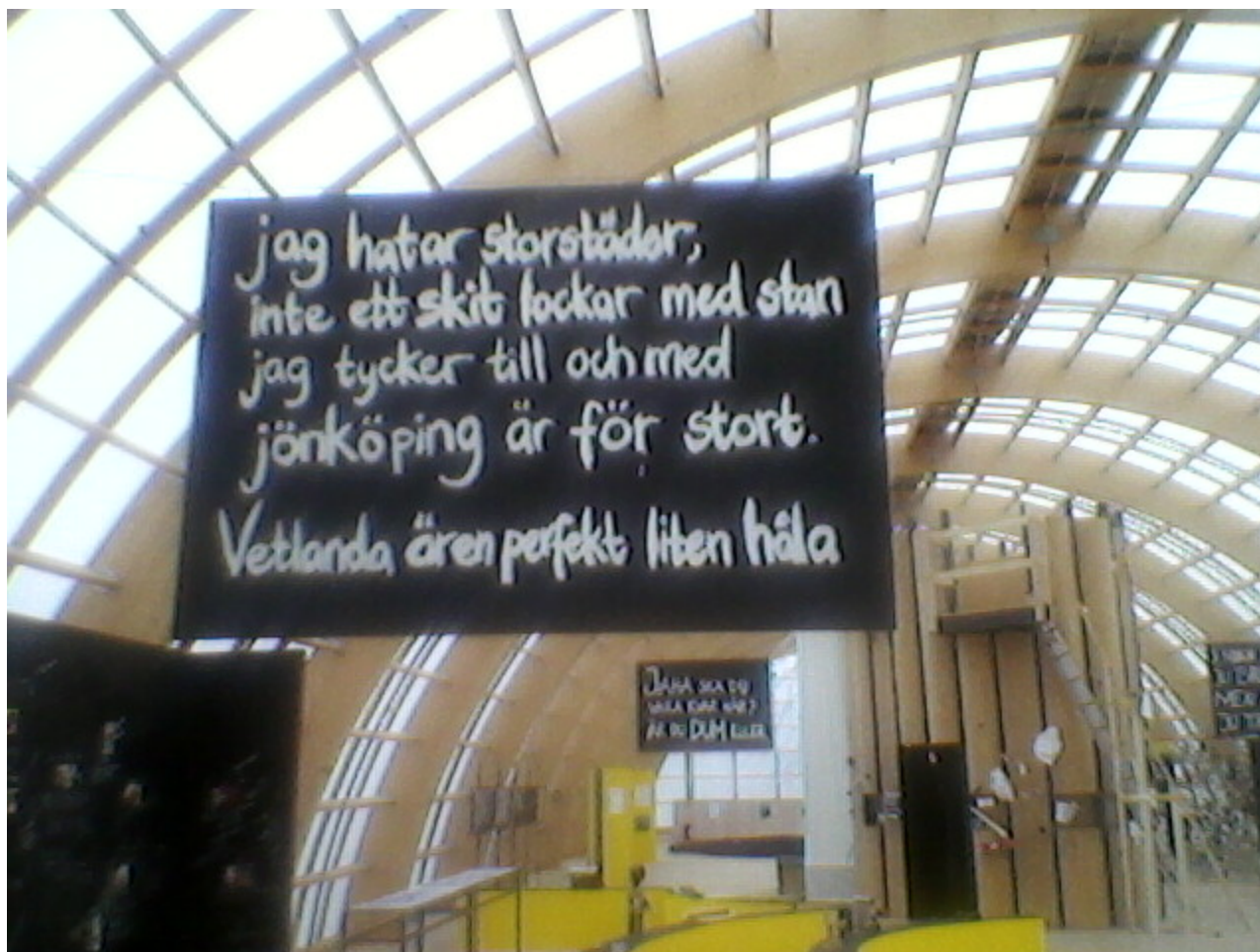
**Här får du inte vara med om
du inte flyttar härifrån!**

Är det lika överallt?

- Jag jämför med Vimmerby, Hultsfred och Eksjö

Många vill stanna, men pratar inte högt om det. Och känner att de måste försvara sig.

En negativ spiral. Men vad ska vi göra då?

Vad är det vi ser? Jo, bristande erkännande och bristande delaktighet

- Att känna sig fel, dum, värdelös hindrar en trygg och positiv självuppfattning.
- Bristande erkännande och bristande delaktighet skapar **skam** – de sociala banden är hotade.
- Skam är en känsla vi inte gärna erkänner eller delar.
- Icke erkänd skam tar form i aggressivitet eller depression.
- Problemet är strukturellt – men erfarenheten och upplevelsen blir individuell – av otillräcklighet

Vad är det vi behöver, Jo, självkänsla, självförtroende och självaktning

- Det personliga erkännandet – skapar självkänsla - att duga som jag är
 - från de nära människorna
- Det sociala erkännandet – skapar självförtroende – att ha en plats i samhället
 - från oss alla runt omkring
- Det offentliga erkännandet – skapar självaktning - skyddande av allas lika rätt (individer och grupper)
 - från det offentliga/staten

Äkta stolthet - i motsats till skam

– ett resultat av strävan och bekräftelse

(i ett socialt sammanhang)

- Att duga
- Att vara viktig
- Att behövas
- Att vara intressant
- Att göra skillnad
- Att kunna bidra
- Att få förtroende att representera
- Att vara del av en grupp med inflytande
- Att satsas på
- Och så vidare ...

Var kan det ske? **Överallt**

Vuxna spelar en avgörande roll!

- Att möjliggöra deltagande och tillit
- Att förmedla erkännande och respekt
- Att erbjuda delaktighet i socialt värderade aktiviteter
- Att bidra till breda kontaktnät
- Att skapa samsyn genom kunskap och medvetenhet
- Att se den urbana normen och det bristande offentliga erkännandet

- Men hur?

Förstå ...och arbeta konkret ...

- Skaffa kunskap - om ungas villkor och vikten av delaktighet
- Gör upp med egna normer och bemöt de unga och deras val med respekt
- Sök upp – möt där de är
- Bjud in, gör plats, i era befintliga nätverk
- Skapa nya nätverk – med unga och äldre
- Erbjud möjligheter att påverka – göra skillnad – där du finns
- Värdesätt det de gör – och visa det – genom närvaro t ex
- Ge resurser, t ex pengar och personer – för att möjliggöra

Stödja ... och öka medvetenheten ...

- Jobba för att delaktighet ska ske hela tiden, i vardagen, inte bara i projekt.
- Erbjud stolthet istället för skam - en gemenskap som bygger på möjligheter att påverka i positiv riktning – inte på utanförskap.
- Synliggör den urbana normen när ni stöter på den
- Driv frågorna om lika rättigheter och möjligheter för unga på landsbygden
- Kräv erkännande och rättvisa villkor även för boende på mindre orter – politisera frågorna om fördelning av resurser

Delaktighet spelar roll!

- För upplevelsen av mening
- För självkänsla, självförtroende, självaktning
- För identitet och möjlighetshorisont
- För möjligheten att skapa kontakter
- För möjligheten att bidra
- För möjligheten att motstå den urbana normen
- För lokalsamhällets utveckling
- För utvecklingen av samhället i stort
- För tilltron till demokratin

Framtid, klimat, omställning

- Landsbygdens roll blir tydlig
- Det lokala måste spela större roll
- Allas delaktighet är nödvändig
- Värderingar och normer förändras?

Vill du läsa mera?

- Avhandlingen och info om andra publikationer kan hämtas hem via: www.hufb.se/lottasvensson

